

پازار ایرتسی

فی ۵ جمادی الاخری سنہ ۱۳۲۸

و فی ۳۱ مایس سنہ ۱۳۲۶

جمعیت علمیہ اسلامیہ نیک ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درسعاملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درسعاملرندن

توقاد مبعوثی

مصطفی صبری

مدیر مسئول :

مکتب قضاة معلملرندن

کایسلی منیر

مندرجات

اسلامده علوم وفنون ع . عاطف	ایرانک وضعیت حاضرده سی عبدالاحد داود
غفلت بشریه حسین حازم	ردی علی مافی القول الجید من الردی مصطفی صبری
اخلاق م . ص	مدارس علمیہ نظامنامہ سی
بر مباحثہ نیک نتیجہ سی	تأثر وتغزیت

استخامی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیله برابردر)

ممالک اجنبیه ایچون :

۲۰ ، ۶۰ فرانق

۱۰ ، ۳۰

استانبول وولایات ایچون :

بر سنه لکی ۶۰ غروش

القی آیلنی ۳۰ »

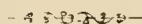

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلرمنزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندیفی نظراعتبارہ آلهرقی رعایتسزاکده بولنلمامسی رجا اولنور .

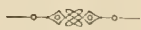

درسعادت

محمود بک مطبعه سنده طبع اولنمشدرد

آننجق بالادد ذکر اولنان حکم شرعیدن بر قسم مستشارد که اوده مشرکین عربدر . بونلرک وقت سعادتده آشوری درجهده ایقاع ایلدکلی فتنه وفساد ایله برابر معجزات نبوتی پک یقیندن مشاهدده ایتش اولملری دولایسه یله کندیلری ایچون هیچ بر جهت معذرت قلامش اولمسی کبی اسباب سائر مقبوله دن ناشی اسلامیتلری مطلوب اولدیغندن جزیه لری قبول ایلدیله ک هر حالده اسلام اولملری مقتضیدر . بو حکمک عرب وعجمک اهل کتابیله مالی سائر سینه قطعاً شمولی یوقدر . برده یوقاریده عرض اولندیغی وجهله بلاد مفتوحه غیر مسلمانلرینک تابعیت وقوانین اسلامیه یی قبوللاری حقننده بر جبر واردر که اونکده سببی دین اسلامک یا لیکز تبعیدی و اخروی بر دین اولیوب معاملات و سیاسیات دنیوییه یی دخی جامع بر حکومت اولمیدر .

حکومت ایسه هم حکمت همده قوت اساسلری نظراعتباردن دورطو تمار . ایشته (العرب) غزته سنک سیاق کلامی قرینه سیله (بر النده کتاب و برالنده قلیج) سوزندن مقصودیده بو اولمیدر .

ایرانک وضعیت حاضر دسی

مابعد

(۲)

ایرانی بویله کبی و پرواسر بر صورتده اوچ منطقه یه انقسام ایدیرهن حالت عجبا هانکی تاریخی ۱۹۰۰ می ، ۱۹۰۷ می تاریخی ائتلافنامه لرله تقرر ایتشیدی؟ ۱۹۰۰ سنه سنده کی روسیه یله ۱۹۰۷ سنه سنده کی روسیه آراسنده غیر قابل قیاس بر فرق اولدیغی هر کسک بیلدیکی بر قضیه بدیهه در . بوندن اون سنه اول ذروه قدرت واحشامده بولنان روسیه دولتی دکل بویله برائتلاف احتمال که ائتلاف تکلیفی بیله حیثیتنه منافی بر استحقاق

بصیر) و (وقاتلوا ائمة الکفر) و (کتب علیکم القتال) و (قاتلو فی سبیل الله) و (فاقتلوا المشرکین حیث وجدتموهم) آیت کریمه لر یله تجاویز حربه مأذونیت ویرلمشدر اشبو آیات قرآنیهدن اجتهداً استنباط مسئله ایلان عامدان ثوری وابن شبرمه مشرکین ایله جهاد کندیلری طرفندن بدء ومباشرت ایلدکجه اسلام اوزرینه واجب اولمیدیغی واکثر علمایله بعض شروط و قیود تحتنده ابتداء جهاد ایتک فرض کفایه اولدیغی بیان ایتمکه برابر شاید نفیرعام وقوعنده یعنی بلاد مسلمانیدن برینه تجاویز وقوعنده اعدای قهر و تدمیر ایتک ایچون اوزاق و یقین کوریلان لزوم واحتیاجه مبنی الی سلاح طونان مسلمانلرک حربه قوشمسی ، حتی سلاح استعمال ایده بیان قادینلرک بیله زوجلرینک رضانه باقیه رق جهاده اشتراک ایلملری فرض عین اولدیغنده بتون علما متفقدر .

محاربه نتیجه سنده بر بلدنک فتحنه مغایرت حاصل اولنجه اهالیسی ایکی شیدن برینی قبولده مختارددر : بریسی اسلامیت دیکری تابعیت ! یعنی کندی دینلرنده قالمقله برابر دنیایه متعلق احکامده قوانین اسلامیتی قبول ولانمکلان ویرکوبی اعطا ایتمکدر که بوکا لسان شرعده جزیه تسمیه اولنور . مطاقاً اسلام اولمق ایچون بر کسمیه جبر واکراه ایتک شرعا غیر جائزدر . جزیه یی قبول ایدنلره اهل ذمت اطلاق اولنور . حققر نده فقهاء کرام (فاهم مالامسالمین وعلیم ماعلی المسالمین) عبارده سیله بیان وتفصیل ایلدکلی اوزره هر هانکی دین ومذهبه اولورسه اولسونلر دینلری محفوظ ؛ مالاری ؛ جانلری ، عرضلری ، اسلامک مالنه ، جاننه ، عرضنه مساویدر . ایشته حضرت پیغمبر وخلفاء راشدین وائمه مسلمینک طوندقلمری یول بویله در ومجتهدین وعامانک بیاناتی دخی بو مرکزده در . حضرت عمرک قدسی فتحنده غیر مسلمانلره یاپدیغی معاملة وساطان سلیمک زنیلمای علی افندیدن طلب ایتدیکی فتوایه قارشى آلدیغی جواب هر کجه معلومدر .

بونطقنده چین، واسپانیا، ایران، ترکیا لورد
سالمیری نك هدف تیجی تشکیل ایدیوردی .

اشته ایران شو معامله بدبختانه دوچار اولدی
زمانده دهشتلی برظلم واستبداد ایچده یورلانیور وغایت
دربرد برحالده ایکلایوب طور یوردی . بویه برملکتک
بوقیل معامله هدف اولسی ایسه برامر طبیعی ایدی،
بناءً علیه ایرانیار انکلتزنی شو رفتارندن طولانی تقییح
ایتمالی درلر . انکلتزه قان دوکمه ی سومز ، روسیه ایله
مدھش بر محاربه خونریزانه کیرتمکدن ایسه ائتلافی
ترجیح ایتسی البته حقلی ایدی . چونکه احواله کوره
تدابیر اتخاذ اولنور .

لکن بوکون کنج ایران دیرلدی . بعض بدخواهانک
تعصیب ایلدیکی شایعات ردیئی برطرف ایتکله برابردیه
بیلیرزکه ایران قابینه سی تشکیل ایدن وزیرلرک کافه سی او ویا
دارالفنونلرندن آذون ، ممتاز ازباب داش وینش اواقله
برابرغایت ناموسکارو حیت پرور و صوگ درجه دد فدا کار .
درلر . پک مشکل و نازک بره موقعه بولندقلری حالده عالم
دیپلوماتیقییی حیرته بره جق بر درجه ده ، بصیرتکارانه
برطرزده ادور دواتی اداره یه بذل همت ایتکده درلر .
معظلمات اموری الک نافع بر یولده تسویه ایدن ذواته
حسب الحیه احترام و محبت لازم در . بوکبی نجبایه قارشی کین
وعداوت اسلامک ایسه دنائت طبیعی کوستر احوالنددر .
طهرانده بوکون سپهدار و سردار اسعد کبی حریت
قهرمانلری ، صنیع الدوله کبی حیت مجسمه اطلاقه سزارجال
واردر ! کوچوک ، بویوک بوتون ایران آرقی انتباء
حاصل ایتش اولدقارندن مشروطیته . وطنه محب و صادق درلر .
ادوار سابقه ده یالکیز شاهک فکری ایله مملکت اداره
ایدیلردی . شمدی ایسه اون بش بکرمی ملیون نفوسک
افکاریه اداره اولنور . بو قدر کنج ایرانسلری
اشتیاقات وظیئه لرندن وجانلرندن زیاده سودکاری دین
وملیتلرندن بویه هنوز بر طفل نورسیده کبی یورومکه

عد ایلردی . فقط مانچوریا محاربانده آلمش اولدی
هزیمت ضررله رینک تاثیربخریله پترسبورغ قینه سی ایچون
انکلتزده نك تکلیفاتی قبول ایتکدن باشقه برچاره
قالماشدی . ایشته ایشک ماعت حقیقیه سی بوندن
عبارتدر . ائتلافنامه عمومی اسکیدن اوروپاده وآسیاده
آمال استیلا ایله سرمست اولان روس رجال دونتک
پکده خوشارینه کیده جک بر معامله اولسه کرکر .
لکن مسئله بوراده یتمیور . ائتلافنامه مذکورک کرک
بوندن اون سنه ، کرک اوچ سنه اول اولسون ، حتی
ایستر روسیه عنون اولسون ایستر اولسون ایرانه اتعلق
ایدن جهتی تدقیق ایتک ایجاب ایدر . ائتلافی وجوده
کترین اسباب بر کره کشف و تحری ایدیه جک اولورسه
ایران مسئله سی کندی کندیته حل ایدلش اولور
دیمکدر . اول امرده هر درلو فالغه مصدر اولان
حکمدار سابق ایله عونه ملعونه سنک اداره سزایکی ،
مظالمی یوزندن ایران چورویوب کید یوردی . بر
مماکتده که عدلیه و معارف یوقدر ، هیچ بر شکل
حکومتی حائز اولمایان بر اداره مستبد ایله اداره
اولنور ؛ بتون دواترند رشوت وارتکاب کال شدله
حکمرما اولور . طبیعی در که بویه بر مملکت ودوات
هدف اولدی مظالم و تعصبات یوزندن ایر ، کج
انقراض و مقاسمه محکوم اولور .

مشهور لورد سالمیری بوندن بر قاج سنه اول
اوایلدزی لوندردنک [کیدمال] شهر امانتده بتون
سفر ! واشراف بلده حضورنده ایراد ایلدیکی بیوک بر
نطق سیاسیده شومالده افادات حکیمانده بولنشدی .
« قوانین مساوات وعدالت ایله یعنی اصول مشروطیت
ایله اداره اولنمایان حکومتلرک ، ماتلرک انحطاط وانقراضه
دوغری کیده جکینی تاریخ کوستریور . استبداد ومطلقیت
ایله اداره اولسان ملتیر ؛ جهل ومظالم ایچنده پویان
اولمده ، مسکینانه بر حیات ایله چورومکده درلر . »

ردی علی مافی القول الجید من الردی

ما بعد

۲۰۶

فان تکنونوا براء من جنايته

فان من نصر الجاني هو الجاني

« تقدیر کلام فان تکنونوا براء من الجناية مباشرة

فلاستتم فی الواقع كذلك فانکم نصرتم الجاني ومن نصر
جانيا فقد جنى ديمكدر . »

القول الجيد

تقدیر کلام غایت معنای اولمله برابر شارح علامه نك

تمهیداتندن غافلانه بر صورتده یازلمشدر :

اولا (فان تکنونوا براء من الجناية مباشرة فاستتم ...)

قولند (فان تکنونوا براء من الجناية مباشرة فاستتم

فی الواقع براء من الجناية مباشرة) معنای تبادر ایدر که

بونك نهقدر لغو وبی معنا برسوز اولدیغی ظاهر در .

ثانیاً (فانکم نصرتم الجاني ومن نصر جانيا فقد

جنى) عبارتهی شارح بیاناتی کورن یاخود آکلایان

بر ذاتن صادر اوله ماز . چونکه شارح : (ای هو

هو یعنی ان الناصر للجاني والجاني سیان علی معنی ان هذا

ذاك وذاك هذا ولم یرد ان من نصر الجاني فقد جنى

جناية) دیرک جانی ایله معنی هو هو تعبیرینه ماصدق

اوله جق صورتده یکدیگریك عینی اولوب یوقسه جانی به

معاونت ، اوده بر جنایت اولق درجه سنده قلمدیغی

مقصود شاعر اولق اوزره آکلامغه چالیشور . غریبی

بوکه مؤلف شعر مذکور ایله استشهاددن احل مقصود

اولان بو نقطه یی شارح تصریحاتندن صوکره دخی

فهم ایدیکی حالده صورت استشهاددن ناصل بحث

ایدیور ؟

۲۰۹

وان سنام المجد من آل هاشم

بنوبنت مخزوم ووالدك العبد

باشلادقلى بر دمه محروم ایده جك نهقدر غدار ،
بی امان بر حکومت تصور اولنورسه اولنسون انکلتزه
بوکاطبعاً و تربیه مساعد و طرفدار تلقی اولنه من . بوکا
هیچ شبهه یوقدر . انکلتزه قطعاً ایرانك و ایرانیلرک
دوستی در . بوخاندن ایه بر امر مجبوری کیدر . چونکه
قوتی و مترقی بر حکومت مشروطه ایرانیه بیوک بریتا -
نیانك اخص تمیناتنددر . مادامکه ایران او یاندی و امور
داخلیه سنی اصلاح ایتمه باشلادی آراتق انکلیزلردن
یاردیمدن باشقه بر شی بکله مه ملید لر ؛ مضرت و تهلیکه
او جواردن کله من . علم سیاسی نقطه نظرندن باقلیرسه
روسیه حکومتی دخی ایرانك تکامل و ترقیاتی آرزو
ایتمی ایجاب ایدر . زیرا اوسایهده بر چوق اختلافات
دولیه دن منبعت مزاحم و مهالکدن تخایص کریبان
ایتمش اولمله برابر چوق منافع اقتصادیه و تجاریه ده
مالک اوله بیلیر .

بناءً علیه کنج ایرانك بوکون تمامیت ملکیه
و استقلالیت کامله سنی محافظه ایدم بیلیمی بوتون جهان
مدنیک امید ایلدیکی بر حالتدر . کوته بیلر و متوحش
ایرانیلر انکلتزه دن قورقاملی درلر . زیرا انکلتزه بوکون
حائز اولدیغی او عظیم ثروتی ، مکنتی و اوستدن کونش
غروب ایتیمان بی مانند بر امپراطورلغی ایچون لا اقل
یوز الی ملیون مسلمان انکلیزلره بر آرز مدیون
اولدیغی البته تصور ایدم جکدر . بریتانیا امپراطور اغنده
مسلم عنصرك نهقدر حائز نفوذ و اهمیت اولدیغی هر کسدن
زیاده ینه لوندره قابینه سی تقدیر ایدر . بونك ایچون
انکلتزه بوتون عالم اسلامی جریحه دار ایتمک فکریله
ایرانك ترقیات مسامت جو یانه سنه قارشى ایقاع مشکلات
ایتمز اعتقادنده یز .

عبر الامم دارد

